

Секція 17. СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ АНАЛІЗУ В КОНТЕКСТІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВ

РОЛЬ І МІСЦЕ СТРАТЕГІЧНОГО АНАЛІЗУ В СИСТЕМІ МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВА

Агасієв К.Я. Огли, гр. рЕП-21

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **Н.С. Пиж**
Харківський національний університет будівництва та архітектури

В сучасних ринкових умовах, коли конкуренція та зміни зовнішнього оточення здійснюють постійний вплив на підприємство, стратегічне управління є необхідною умовою динамічного розвитку та підвищення ефективності будь-якої господарської системи. Стратегічне управління базується на результатах економічного аналізу, який визначає ступінь готовності внутрішнього потенціалу до реалізації стратегічних рішень та адекватності викликів зовнішнього середовища стратегічним цілям підприємства.

Завданням стратегічного аналізу є своєчасна і правильна оцінка балансу між підприємством і зовнішнім оточенням, відпрацювання висновків про те, як має діяти підприємство у довгостроковій перспективі, щоб в умовах конкуренції з іншими організаціями добиватись підтримки балансу в обміні з навколишнім середовищем, і відповідно забезпечувати своє стійке існування.

Стратегічний аналіз, використовуючи багатий арсенал способів і прийомів ведення економічного аналізу з комп'ютерними технологіями, обов'язково зважає на економічне оточення, правові і політичні умови (боротьба за владу впливає на обіг грошей, ресурсів), збір податків, соціальну політику (впливає на зовнішнє і внутрішнє оточення організації), технологічну політику та інші фактори.

При аналізі завжди враховується ряд обставин. Зовнішнє (покупці, постачальники, конкуренти, ринок робочої сили) і внутрішнє середовище (взаємовідносини між менеджерами і робітниками, кадрові та організаційні питання, виробнича сфера) впливають одне на одного. Зміни в одному обов'язково призводять до змін в іншому. Тому вивчення всіх факторів потрібно проводити не окремо, а разом, системно. Рівень впливу окремих факторів і напрямки їхньої дії різний.

Стратегічний аналіз проводиться з метою прогнозування напрямів подальшого розвитку підприємства та забезпечує вибір найоптимальніших майбутніх рішень. Теорія стратегічного аналізу формується на основі узагальнення практики успішного розв'язання завдань управління підприємством, виділення окремих управлінських схем і тверджень, які показують, з допомогою чого можна добитись успішного результату.

БЮДЖЕТУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ РЕАЛІЗАЦІЇ ОПЕРАТИВНОГО І ТАКТИЧНОГО ПЛАНУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Бабасва Н.В., гр. МО-18

Науковий керівник – ст. викл. **Н.М. Гаркуша**
Харківський державний університет харчування та торгівлі

Для успішного виконання функцій поточної діяльності і розвитку підприємства необхідно здійснювати ефективне планування всіх видів його діяльності. Сьогодні завданням вітчизняних підприємств є впровадження сучасних управлінських технологій, серед яких особливо актуальним є бюджетування. Бюджетування – це процес планування майбутніх операцій підприємства та оформлення його результатів у вигляді системи бюджетів.

Проблеми планування й бюджетування вітчизняних і закордонних підприємств досліджені в роботах таких вчених, як К. Друри, И. Бланк, С. Голов, Е.В. Мних, В.В. Ковальов К. Шим Джей і ін. Однак, в Україні сучасні інструменти планування й бюджетного управління, використовувани в розвинених країнах, недостатньо вивчені й проаналізовані. Тому дослідження різних підходів до послідовності процесу бюджетування, а також напрямки впровадження бюджетування на вітчизняних підприємствах заслуговують на увагу.

Важливим моментом в організації процесу бюджетування є його послідовність. Дослідивши різні наукові підходи як закордонних, так і вітчизняних вчених-економістів і вивчивши діючу практику планування, виявилася виправданим така послідовність складання бюджетів: аналіз «вузьких місць» тобто обмежень (для більшості підприємств – це обсяг продажу); економічний аналіз динаміки показників діяльності підприємства; обґрунтування потреби у витратах по видах діяльності, підрозділам і строкам; розрахунок витрат по статтях і видам витрат; контроль та аналіз виконання бюджетів.

Слід зазначити, що сучасні методи бюджетування базуються на інформаційних технологіях управління, і основою такої системи є фінансово-економічна модель, у рамках якої на рівні значень показників відбувається узгодження господарських і фінансових процесів. Плани перестають бути розрізненими, виникає єдина замкнута технологія управління з можливістю реалізації зворотного зв'язку – коректування планів для досягнення прийнятного загального результату.